

Temperatura en la Comunitat Valenciana

La temperatura és un dels indicadors bàsics per a definir els tipus del clima en el món, anant des de càlids a freds. En la Comunitat Valenciana (CV), el seu clima es caracteritza per tindre valors de temperatura suaus a l'hivern i càlids a l'estiu.

L'anàlisi de l'evolució temporal de la temperatura a llarg termini dona compte de la tendència global del calfament, incloent també l'aportació al mateix dels extrems de temperatura, principalment càlids, així com dels seus fenòmens extrems associats, les onades de calor.

El clima en la CV es caracteritza per tindre valors mitjans de temperatura suaus a l'hivern (entre 8 °C i 12 °C en funció de la proximitat al litoral) i càlids a l'estiu (entre 24 °C i 27 °C), amb episodis de temperatura extrema (més de 30 °C).

Fuente: ROCIO IBEB

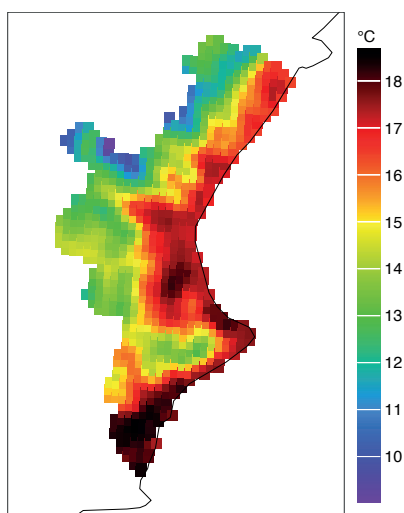

Fig. 1: Mapa de la temperatura mitjana diària (1951-2022)

La temperatura mitjana, màxima i mínima anual mostren una variació espacial en la CV associada a l'orografia i a la proximitat a les zones costaneres (figura 1). La mitjana de la temperatura màxima diària presenta valors més alts en les zones costaneres, encara que en zones de l'interior poden arribar a donar-se valors màxims absoluts superiors als de zones costaneres, suavitzades pels règims de brises.

Canvis ocorreguts

El mapa de tendència de la temperatura mitjana en les últimes dècades (fig. 2) indica un augment progressiu i generalitzat en tota la regió. Este increment ha sigut més notable en les zones de costa, però també s'han observat augments de fins a 0.15 °C per dècada en les zones més interiors de la Comunitat Valenciana.

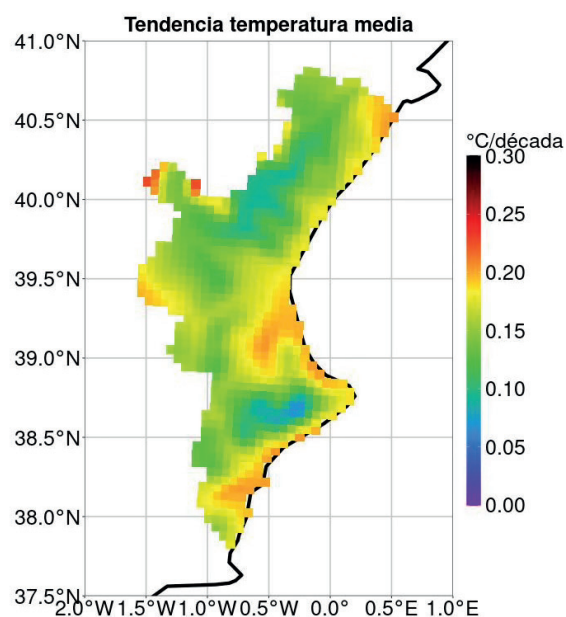

Fig. 2: Tendència de la temperatura mitjana per a la Comunitat Valenciana (°C/dècada) (1951-2022).

La temperatura mitjana de la màxima diària en la CV presenta un ascens de 0,1 °C per dècada en els últims 70 anys. Este increment s'ha vist accelerat fins a 0,3 °C per dècada durant el segle XXI. L'augment dels valors de temperatura també s'ha observat tant en la temperatura màxima (figura 3) com la mínima.

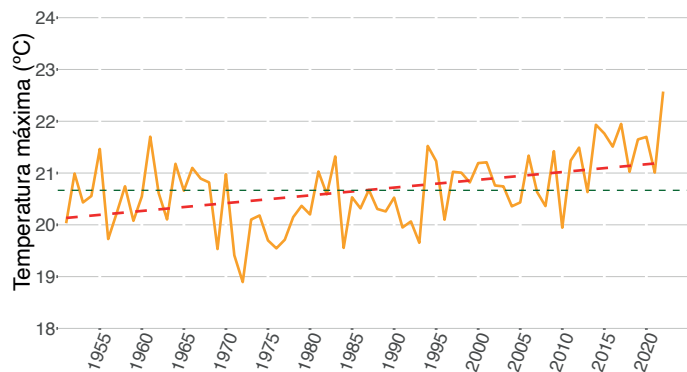

Fig. 3 Evolució de la temperatura màxima anual (1951-2022)

Impactes associats

La temperatura i els extrems que comporta tenen notables impactes en la salut humana (pèrdua de confort climàtic, agreujament de malalties preexistents, cops de calor), en els ecosistemes (afecció sobre la massa forestal i els cultius agrícoles) i en l'estat de les masses d'aigua superficials. Estos impactes es poden deure tant als seus valors extrems com pels seus canvis a llarg termini.

Esdeveniments extrems

Les onades de calor es definixen com aquells períodes, d'almenys tres dies consecutius, en els quals la temperatura registrada supera uns determinats llindars en una àrea extensa. El nombre anual d'onades de calor en la CV s'ha incrementat des de finals del segle XX, registrant-se el major nombre d'estes des de l'any 2000.

Nits tropicals

L'ocurrència de nits tropicals i nits tòrrides, amb temperatures que superen els 20 °C i els 25 °C respectivament, s'observa de forma més destacada en les àrees costaneres de la Comunitat Valenciana (fig. 4), endinsant-se més cap a l'interior en la mitat sud d'Alacant. La presència de temperatures mínimes tan elevades suposa la pèrdua de confort tèrmic i la disminució del benestar humà.

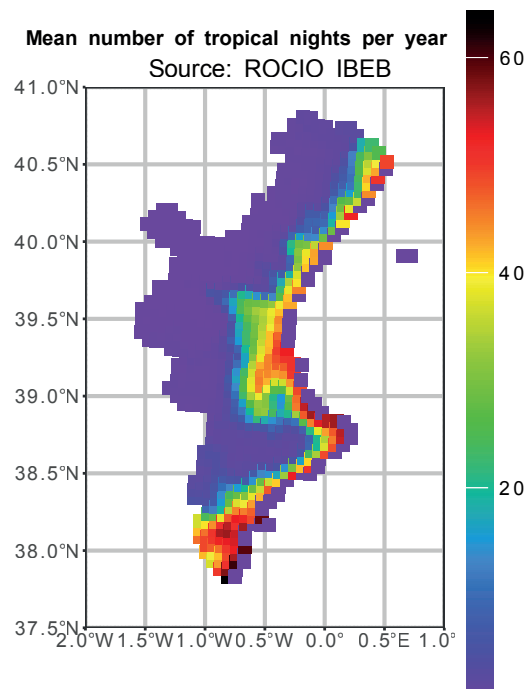

Fig. 4: Mitjana de nits tropicals en el període maig-setembre 1951-2022

Canvis futurs

En el context del canvi climàtic, els escenaris previstos per a la regió mediterrània indiquen un notable augment de la temperatura, podent ser una de les regions més afectades del planeta pel calfament global.

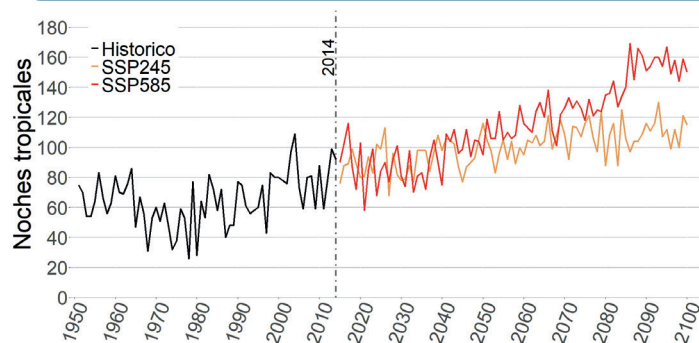

Fig. 5: Nombre anual de nits tropicals

Com a reflex de l'augment previst de la temperatura mínima al llarg del segle XXI, la figura 5 mostra un augment progressiu en el nombre de nits tropicals (amb temperatura superior a 20 °C) per a diferents escenaris futurs, amb un ritme molt més accelerat en l'escenari d'altas emissions (SSP585). Això suggereix un impacte significatiu en un context de canvi climàtic en les temperatures nocturnes, amb possibles conseqüències per a la salut i el benestar de la població.

Dades de la base de dades ROCIO_IBEB en una malla d'alta resolució de 5 Km, elaborats per l'Agència Estatal de Meteorologia

Dades d'escenaris climàtics a alta resolució generats per l'Àrea de Meteorologia i Climatologia del CEAM mitjançant regionalització estadística amb dades del model climàtic global ACCES-CM2 i dades observacionals de ROCIO_IBEB (AEMET).